

POŽAR U MARINI KAŠTELA:

POSTUPAK OSIGURANJA DOKAZA KOD POŽARA BRODA

Tekst: **odvjetnica Tiziana Paris**
Foto: **arhiva Burze Nautike**

Prema izvješćima s mjesta događaja, dana 29. svibnja 2021. godine, u Marini Kaštela na jednom od plovila došlo je do izbijanja požara. Nakon što je vatra izbjegla kontroli izgorjelo je pet većih jahti dok ih je 18 oštećeno. Jedna

osoba zatražila je liječničku pomoć i srećom utvrđeno je da se radi o lakšim tjelesnim ozljedama. Točan uzrok požara i visina nastale materijalne štete još nisu točno utvrđeni, i proći je zapravo još dosta vremena dok se istraga i procjene ne privedu kraju. Naime, i sam

je vlasnik Marine Kaštela, Joško Berket, u naknadnim intervjuima izjavio kako je sreća u cijeloj nesreći to da nema ozlijeđenih ljudi, i kako je do požara došlo na jednoj od vatrom uništenih jahti, kao i to da je po njegovom mišljenju uzrok definitivno ljudski faktor.

U nastavku razgovora Berket ističe kako je vatra buknila u trenu, i kako je posada koja se nalazila na tom plovilu odmah krenula s gašenjem požara, no vrlo brzo vatra je oštetila konope pa je brod nošen vjetrom i strujama počeo plutati prema drugima. Plamen se vrlo brzo proširio i zahvatio i drugu jahtu, a

Nedavno se u Marini Kaštela dogodila velika nesreća. Gledali smo, neki putem medija, a neki i uživo kako izgleda noćna mora većine vlasnika plovila. U Marini je izbio požar koji je progutao pet plovila

nakon nje i još tri. Sve vatrogasne snage bile su na terenu, kao i zaposlenici Marine Kaštela, ali za ove brodove nije se moglo napraviti više ništa. Čak valja reći i to da na svu sreću u vrijeme izbijanja požara nije puhaio vjetar jer onda bi vjerojatno i posljedice bile gore.

Radilo se o velikom požaru, i na njegovom je gašenju angažiran veliki broj ljudi, neki su bili uključeni u izravnu borbu s vatrenom stihijom dok su drugi izvlačili plovila koja nisu zahvaćena vatrom. Vatrogasci su na terenu bili cijelu noć. I iako se svi slažu kako je spašeno sve što se spasiti dalo, i da je

sve moglo svršiti i puno gore, na kraju je ipak nastala višemilijunska šteta.

I kako to obično biva kod velikih šteta vrti se i veliki novac, a kad se vrti veliki novac poteže se i pitanje odgovornosti i nadležnosti. Kako djelovati u navedenom slučaju? Je li i kako moguće naplatiti vrijednost uništenih jahti od strane osiguravajuće kuće? Što ukoliko osiguravajuća kuća ne priznaje cijelu štetu već samo i isključivo dio? Treba li odmah popraviti oštećena plovila ili je bolje ipak sačekati? Ta i još mnoga druga pitanja postavljala su se, a i još se postavljaju nakon što je prvotni šok požara prošao.

PRVI KORAK NAKON POŽARA

Definitivno, prvi korak nakon požara koji bilo koji vlasnik plovila mora poduzeti je provjeriti kod koje je osiguravajuće kuće osiguran, i njegov brod, ali i brod s kojega se vatra eventualno proširila. Prvo treba postaviti pitanje pokriva li dotično osiguranje i štetu nastalu požarom, kao i to do kojeg je iznosa obuhvaćena naknada štete.

Dakle, prvi neophodni korak je svakako pribavljanje podatka o osiguravajućoj kući i polici osiguranja. Dat ću vam jedan vrlo važan savjet:

UVIJEK kod kuće imajte preslike svih isprava koje se inače nalaze na plovilu! Nakon što se malo primirite od početnoga šoka, i pronađete kontakt, nazovite osiguravajuću kuću ili svoga zastupnika u osiguranju i prijavite štetu te dogovorite očevid njihovog procjenitelja.

ŠTO AKO OSIGURANJE ODBIJA PRIZNATI ŠTETU?

Nažalost, osiguranja i osiguraniци ponekad nemaju isto gledanje na stvari. Što čovjek može napraviti ukoliko nakon pregleda zastupnika osiguravajuće kuće, ista ne priznaje cjelokupnu štetu već samo dio? Moram reći kako je ta situacija s odbijanjem isplate štete vrlo lako moguća jer osiguravajuća kuća može djelomično ili u cijelosti osporavati posljedice nastale štete, jer neki štetni događaj smatra neosnovanim i na osnovu toga odbija zahtjev osiguranika za naknadom cijelog iznosa ili jednoga njegovoga dijela.

Temelj obijanja najčešće se nalazi obrazložen u zapisniku sastavljenom nakon izvršenog očevida od strane njihovog zastupnika. Stoga se sad opravdano pitamo: kako možemo biti sigurni da je zastupnik osiguravajuće kuće točno utvrdio iznos nastale štete?

Kako možemo zahtijevati pravilnu i nepristranu procjenu štete? Odgovor na ovo pitanje nalazi se u pokretanju sudskog postupka osiguranja dokaza!

POSTUPAK OSIGURANJA DOKAZA

Postupak osiguranja dokaza uređen je odredbama iz Zakona o parničnom postupku i to čl. 272 i dr. Osiguranje postupka podrazumijeva da se prije nastavka bilo kakvog parničnog postupka isplate štete mora napraviti vještačko osiguranje, i to tako da se "zamrzne" stanje stvari, i potom utvrdi pravo činjenično stanje nastale štete.

Za pokretanje takvog postupka svakako savjetujem angažiranje odvjetnika koji je specijaliziran u toj materiji jer ishod postupka ovisi samo o odvjetniku i njegovoj vještini da sudu dokaže kako postoji opravdana bojazan da se neki dokaz neće moći izvesti ili da će njegovo kasnije izvođenje biti otežano, i sud će navedeni zahtjev odobriti. U tom slučaju sudac imenuje vještaka koji je specijaliziran za određeno područje nakon čega se zakazuje ročište na kojem prisustvuju sudac, stranke i vještak. Posebno ističem kako predmetni postupak nije parnica tako da se u postupku ne može izvesti nikakav dokaz dobiven saslušanjem stranaka.

Dakle, u konkretnom slučaju, ukoliko jedan od vlasnika oštećenih ili uništenih jahti nije zadovoljan s mišljenjem zastupnika osiguravajuće kuće, on putem svoga odvjetnika može sudu podnijeti prijedlog provedbe postupka osiguranja dokaza. U tom slučaju vještak, uz prisustvo suca, provjerava mogući uzrok štete kao i posljedice koje su proizišle iz nje. Nakon toga kvantificira nastalu štetu uzimajući u obzir stanje oštećenog plovila prije oštećenja. Takav pristup vlasniku oštećenog plovila jamči nepristrani dokaz, a ujedno i veću mogućnost da se njegov zahtjev u cijelosti odobri od strane osiguravajuće kuće, bez potrebe za pokretanjem sudskih sporova.

Mnogo stranaka se u tom slučaju pita: ali zašto je potrebno provesti Postupak osiguranja dokaza kad će osiguravajuća kuća ionako poslati svog procjenitelja. Odgovor je vrlo jednostavan; kasnije, nakon izvršenih popravka točnu štetu je teško, skoro pa i nemoguće dokazati i analizirati, i zato se prije toga provodi sudski postupak osiguranja dokaza!

Provođenje osiguranja dokaza samo po sebi nije obrana od tužbi ili mogućeg suda, međutim taj postupak je dobro polazište za postavu adekvatne obrane i predstavlja efikasnu evidenciju

šteta kao i njihov iznos prije samog početka na radovima sanacije.

Provedba postupka osiguranja dokaza je i dobar psihološki moment kojim se osiguravajućoj kući koja ne priznaje štetu u cjelokupnom iznosu već isključivo u jednom dijelu jasno govori da imaju posla s odgovornim vlasnikom koji je upućen u svoja prava i neće se dati olako zastrašiti.

U tom pogledu valjalo bi se prisjetiti odredbi Pomorskog Zakonika, a posebno čl. 696 i dr. koji određuju kako je Osiguravatelj obavezan za štetu pokrivenu osiguranjem dati naknadu samo do svote navedene u ugovoru o osiguranju (u daljnjem tekstu: osigurana svota) na koju je osiguranje sklopljeno, ako Zakonikom ili ugovorom nije drugačije određeno. Ako nije drugačije izričito ugovoreno, osigurana svota ne predstavlja ujedno i ugovorenu vrijednost osiguranog predmeta. Što znači da se u konkretnom slučaju stvarno moglo dogoditi da jahta vrijednosti npr. milijun eura nije osigurana za navedeni iznos već znatno manji, što se ponekad radi kako bi se umanjila premija osiguranja.

Dakle, ako je osigurana svota veća od ugovorene, odnosno stvarne vrijednosti osiguranog predmeta, pri likvidaciji štete uzet će se u obzir samo ugovorena, odnosno stvarna vrijednost

osiguranog predmeta. Međutim, ako je osigurana svota manja od ugovorene, odnosno stvarne vrijednosti osiguranog predmeta, osiguravatelj je obavezan nadoknaditi nastalu štetu samo razmjerno odnosu između osigurane i ugovorene svote, odnosno stvarne vrijednosti osiguranog predmeta.

Slijedom svega navedenog, možemo zaključiti kako će se provedbom postupka osiguranja dokaza predlagatelju, u ovom slučaju vlasniku oštećenog plovila, po okončanju postupka dostaviti Zapisnik provedenog očevida, kao i nalaz, i mišljenje ovlaštenog sudskog vještaka koji predstavljaju temelj da se osiguraniku u cijelosti nadoknadi šteta od strane osiguravajuće kuće. Isto se može očekivati i od strane osobe koja je kriva za nastanak požara, odnosno njezine osiguravajuće kuće. Naravno, ukoliko ugovoreno ulazi u osiguranu svotu.

Naime, samo Postupak osiguranja dokaza garantira potpunu nepristranost stranaka, odnosno da su nalaz, a potom i mišljenje izrađeni mjerodavno i nesporno prema svima te stoga predstavljaju zakoniti temelj za udovoljavanje zahtjeva.

Za sve daljnje informacije, prijedloge tema i pravno savjetovanje slobodno nas kontaktirajte na: www.lawparis.com **BN**

antipiros

SPLIT

SIGURNOST I PROTUPOŽARNA ZAŠTITA
SERVIS I OPREMA

**SERVISIRANJE I ATESTIRANJE
PNEUMATSKIH SPLAVI
ZA SPAŠAVANJE**

**ISPITIVANJE I SERVISIRANJE
STABILNIH SUSTAVA ZA
DOJAVU I GAŠENJE POŽARA**

*vatrodojavni sustav, hidranti,
sprinkler, drencher, halon,
FM-200, CO2, prah*

**ISPITIVANJE I SERVISIRANJE
VATROGASNIH UREĐAJA
I APARATA**

Antipiros d.o.o. Pujanke 77a
21000 Split, Hrvatska
tel: +385 (0) 21 495 050
+385 (0) 21 377 611
mob: +385 (0) 91 377 6226
fax: +385 (0) 21 495 060
antipiros@antipiros.com

www.antipiros.com